

Sweet potato

Sweet potato is considered as one of the important crops in the Philippines. It is used in the manufacture of industrial products like flour and starch and as raw material in the commercial production of animal feeds. Moreover, sweet potato can be processed into different food products with higher economic value than fresh roots.

Ang kamote ay itinuturing na isa sa mga mahahalagang pananim sa Pilipinas. Ginagamit ito sa paggawa ng mga produktong pang-industriya tulad ng harina at almirol at bilang hilaw na materyales sa komersyal na produksyon ng mga feed ng hayop. Bukod dito, ang kamote ay maaaring iproseso sa iba't ibang produktong pagkain na may mas mataas na pang-ekonomiyang halaga kaysa sa mga sariwang ugat.

Because of its many uses, the demand for sweet potato has significantly increased. This demand, however, has not been realized because of the recurrent problem on low farm productivity.

Dahil sa maraming gamit nito, tumaas nang husto ang demand para sa kamote, gayunpaman, hindi natupad ang demand na ito dahil sa paulit-ulit na problema sa mababang produktibidad ng sakahan.

Site Selection

- Have a flat or undulating slope (0-5%). If the area to be planted is very steep (>30%), use soil and water conservation measures such as the Sloping Agriculture Land Technology (SALT).

Magkaroon ng patag o alun-alon na dalisdis (0-5%) Kung ang lugar na itatamnan ay napakatarik (>30%), gumamit ng mga hakbang sa pagtitipid ng lupa at tubig tulad ng Sloping Agriculture Land Technology (SALT).

- Have an ambient temperature that ranges from 25°C-30°C.
Magkaroon ng ambient temperature na mula 25°C-30°C.

- Have a well-drained soil. Newly planted cuttings rot when the soil is waterlogged for more than 24 hours. Also roots of mature sweet potato shall rot when subjected to prolonged water logging.

Magkaroon ng maayos na lupa. Ang mga bagong tanim na pinagputulan ay nabubulok kapag ang lupa ay natubigan ng higit sa 24 na oras. Gayundin ang mga ugat ng matandang kamote ay mabubulok kapag napapailalim sa matagal na waterlogging.

- Have at least medium soil fertility with pH ranging from 5.5-6.5. Soil analysis is strongly recommended to get the exact amount of fertilizer to be applied.

Magkaroon ng hindi bababa sa katamtamang pagkamayabong ng lupa na may pH mula 5.5-6.5. Mahigpit na inirerekomenda ang pagsusuri ng lupa upang makuha ang eksaktong dami ng pataba na ilalagay.

Land Preparations

- Plow deeply and harrow the field twice for clay loam soil or once for sandy loam soil using a tractor or carabao. This is done to aerate the soil and kill the roots and weeds. Do this when there is enough soil moisture (not so wet and not so dry).

Mag-araro ng malalim at gayusin ang bukirin ng dalawang beses para sa clay loam soil o isang beses para sa sandy loam soil gamit ang traktor o kalabaw. Ito ay ginagawa para magpahangin ang lupa at mapatay ang mga ugat at mga damo. Gawin ito kapag may sapat na kahalumigmigan ng lupa (hindi masyadong basa at hindi masyadong tuyo).

- Make ridges about 15-20 cm high, spaced at 75-100 cm (for sandy loam soil, ridging is not necessary).

Gumawa ng mga tagaytay na humigit-kumulang 15-20 cm ang taas, na may pagitan na 75-100 cm (para sa sandy loam soil, hindi kailangan ang ridging).

- Remove the leaves, leaving only 2-3 leaves from the tip of the vines to minimize bulkiness and damage during transport.

Alisin ang mga dahon, mag-iwan lamang ng 2-3 dahon mula sa dulo ng mga baging upang mabawasan ang bulkiness at pinsala sa panahon ng transportasyon.

- In mass producing planting materials, cut the vines shorter so that secondary cutting or even a tertiary cutting could be accommodated.

Sa mass producing planting materials, gupitin ang mga baging nang mas maikli upang ang pangalawang pagputol o kahit na isang tertiary cutting ay matanggap.

- The cuttings should have at least 6-8 nodes.

Ang mga pinagputulan ay dapat magkaroon ng hindi bababa sa 6-8 node.

- Prepare the cuttings 1-2 days prior to planting.

Ihanda ang mga pinagputulan 1-2 araw bago itanim.

WEEDING AND CULTIVATION

- Off-bar the field 2 weeks after planting to loosen the soil and kill the weeds. If the field is dry, irrigate the field immediately before hilling-up.

I-off-bar ang bukirin 2 linggo pagkatapos ng pagtatanim para lumuwag ang lupa at patayin ang mga damo. Kung tuyo ang bukirin, patubigan kaagad ang bukirin bago mag-hill-up.

- Hill-up the plants 2-4 weeks after planting before the canopy closes.

Itaas ang mga halaman 2-4 na linggo pagkatapos itanim bago ang canopy nagsasara.

FOR ORGANIC FERTILIZER APPLICATION

- Apply 5-10 metric tons per hectare of organic fertilizer before planting. It should be incorporated to the soil during the last harrowing.

Maglagay ng 5-10 metrikong tonelada bawat ektarya ng organikong pataba bago itanim. Dapat itong isama sa lupa sa huling pagsuyod.

PEST MANAGEMENT

Here under are various types of diseases and insects with their symptoms and recommended control measures.

Diseases

SCAB (Symptoms)

- Small, yellowish to reddish brown spots found mainly on leaf veins.

• Maliliit, madilaw-dilaw hanggang mapula-pula na kayumangging mga batik na matatagpuan pangunahin sa dahon at mga ugat.

- Infected leaf veins stop growing, the leaves curl and become contorted or twisted.

Ang mga nahawaang ugat ng dahon ay humihinto sa paglaki, ang mga dahon ay kumukulot at nagiging baluktot.

HARVESTING

- Harvesting depends on the need and the variety planted. Recommended varieties are usually harvested 3-4 months after planting.

Ang pag-aani ay nakasalalay sa pangangailangan at sari-saring itinanim. Ang mga inirerekomendang uri ay karaniwang inaani 3-4 na buwan pagkatapos itanim.

- Harvest the plants preferably during sunny days.

Anihin ang mga halaman sa panahon ng maaraw na araw.

- In wide areas, use the animal-drawn or tractor-drawn sweet potato harvester. A spading fork or a bolo can be used in smaller areas.

Sa malalawak na lugar, gamitin ang harvester ng kamote na iginuhit ng hayop o traktora. Maaaring gumamit ng spading fork o bolo sa maliliit na lugar.

- Do not throw the roots to prevent damage.

Huwag itapon ang mga ugat upang maiwasan ang pagkasira.

- Do not expose the harvested roots to sunlight to maintain good quality of harvest.

Huwag ilantad ang mga inani na ugat sa sikat ng araw upang mapanatili ang magandang kalidad ng ani.

- Place the roots in baskets, sacks, wooden or plastic crates and boxes cushioned and covered with paper, banana leaves or sweet potato vines to prevent bruises during transport.

Ilagay ang mga ugat sa mga basket, sako, kahoy o plastik na kaing at mga kahon na nilagyan ng unan at natatakpan ng papel, dahon ng saging o baging ng kamote upang maiwasan ang mga pasa habang dinadala.